Dosarul № 2ac-32/2023 I instanță
n/c 2-22039876-06-2ac-25082025 judecător Ganganu Maria
judecătoria Cimişlia
sediul central

**DECIZIE**

**08 decembrie 2025** **mun. Comrat**

Completul de judecată al Curții de Apel Sud sediul Comrat
În componența:
președintelui completului, judecătorului Mironov Andrei
judecătorii Colev Grigori și Hudoba Valeri
grefierii Cebanova Natalia
cu participarea:
reprezentantului reclamantului „Vinăria Ţiganca" S.R.L. – avocatul Josan Vasile
reprezentantului pârâtului Î.S. „Calea Ferată din Moldova" – Casian Victor
în lipsa pârâţilor Consiliul local or. Iargara, Primăria or. Iargara și „Rtansfer-Impex" S.R.L., legal citaţi,

examinând în ședință publică în ordine de apel, apelul declarat de avocatul Josan Vasile în interesele reclamantului „Vinăria Ţiganca" S.R.L. împotriva hotărârii judecătoriei Cimișlia sediul central din data de 03 mai 2023, adoptată pe cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de „Vinăria Țiganca" S.R.L. către Primarul/Primăria or. Iargara, Consiliul local or. Iargara, „Transfer-Impex" S.R.L., Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova" cu privire la protecția dreptului de proprietate,

audiind raportul judecătorului asupra pricinii, ascultând argumentele participanților asupra esenței apelului,

A C O N S T A T A T:

***1. <u>Circumstanțele cauzei:</u>***

La 23 martie 2022, reclamantul „Vinăria Țiganca" S.R.L., prin intermediul avocatului Vasile Josan împuternicit în baza mandatului avocațial nr.1681151 din 22.09.2021, a sesizat instanța de judecată cu cerere de chemare în judecată,

înaintată împotriva pârâților Primarul/Primăria satului Romanovca, Consiliul local s. Romanovca, ,,Transfer-Impex" S.R.L. cu privire la protecția dreptului de proprietate. (f.d.3-9, vol. I)

În motivarea cererii, reclamantul a indicat faptul că, acțiunea a apărut ca urmare a faptului că, până la ziua de astăzi Registrul obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară, creat juridic prin Legea nr.150 din 14.07.2017 cu privire la Registrul obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară nu este operabil, iar pârâții în lipsa unei opozabilităţi ce reiese dintr-un registru public, nu vor să recunoască existența unui drept de proprietate a Vinăriei Țiganca SRL, asupra porțiunii de cale ferată. Or, reiterează că conform art.4 alin. (1), (2), (3) pct.1) lit. b) din Legea nr.150/2017: 1) subiecți ai înregistrării obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară sunt proprietarii acestora și alți titulari ai drepturilor patrimoniale asupra acestora: cetățeni ai Republicii Moldova, cetățeni străini, apatrizi, persoane juridice din țară și din străinătate, organizații internaționale, Republica Moldova și unitățile ei administrative-teritoriale, (2) Obiecte ale înregistrării sunt obiectivele de infrastructură tehnico-edilitară, zonele de protecție ale acestora, drepturile asupra acestora și restricțiile aferente zonelor de protecție; (3) obiective de infrastructură tehnico-edilitară care se înregistrează în Registru sunt: 1) obiectivele de infrastructura transportului și anume: b) căile ferate.

Menționează reclamantul că, prin scrisoarea A.S.P. nr.01/G-432/21 din 25.06.2021 a fost comunicat că Registrul nominalizat, se planifică a fi terminat în anul 2023, deși la data intrării în vigoare a Legii nr.150/2017 Guvernul Republicii Moldova a dispus de un termen de 6 luni, pentru a crea Registrul. Astfel, ,,Vinăria Țiganca" S.R.L. justifică un drept lezat, în vederea adresării unei acțiuni contencioase în instanța de judecată, pentru protejarea dreptului de proprietate asupra porțiunii de cale ferată.

Mai menționează reclamantul că, prin contractul de vânzare-cumpărare nr.1635 din 08.09.1999, Uniunea Raională a Asociaților de Consum Leova, a vândut către ,,Modeca-Inter" S.R.L. bunul imobil (complex de construcții), cu suprafața de 5786,70 m.p.. Conform actului de predare-primire din 09.09.1999 a bazei din or. Iargara, Uniunea Raională a Asociaților de Consum Leova a transmis către ,,Modeca-Inter" S.R.L., conform înțelegerii contractuale, mai multe unități din complexul de construcții, printre care și - nodul de cale ferată, cu lungimea de 150,00 metri. Or, nodul de cale ferată în litigiu, s-a aflat la bilanțul Uniunii Raionale a Asociaților de Consum Leova, în baza actelor contabile care atestă

construirea acesteia și luare la evidență.

Menționează că, la data de 21.03.2003, între Primăria or. Iargara, în calitate de vânzător și P.F.C. ,,Modeca-Inter" S.R.L. în calitate de cumpărător, a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare nr.1103, iar obiect al contractului fiind bunul imobil cu nr. cadastral 5702000.007, terenul aferent complexului de construcții, dobândit anterior de la Uniunea Raională a Asociaților de Consum Leova. Ulterior, prin contractul de vânzare-cumpărare nr.1133 din 28.03.2002, ,,Modeca-Inter" S.R.L. a vândut către ,,Folicain" S.R.L. IDNO 1002600017641, câteva din unitățile complexului de construcții, procurat anterior de la Uniunea Raională a Asociaților de Consum Leova, iar după obținerea unor depozite din complexul de construcții, Întreprinderea ,,Folicain" S.R.L. a încheiat contract de vânzare-cumpărare a terenului aferent nr.1383 din 28.03.2003.

A mai menționat reclamantul că ,,Folicain" S.R.L. și-a schimbat denumirea în ,,Fautor" S.R.L. IDNO 1002600017641, care a vândut terenul și construcțiile către ,,Transfer-Impex,, S.R.L.

Prin decizia din 11.11.2003, P.F.C. ,,Modeca-Inter" S.R.L. și-a schimbat denumirea în ,,Vinăria Țiganca" S.R.L., care este proprietar a terenului cu nr. cadastral 5702205.511, iar pârâtul ,,Transfer-Impex" S.R.L este proprietar a terenului vecin, de vizavi cu nr. cadastral 5702205.514.

Susține reclamantul că ,,Vinăria Țiganca" S.R.L. este unicul cumpărător al porțiunii de cale ferată (i.e. nod de cale ferată), și care nu a înstrăinat această proprietate către ,,Transfer-Impex,, S.R.L.

Totodată menționează că, conform art.136 Cod civil prevede că accesoriul, adică un bun menit să servească bunul principal și care este legat de el prin destinația economică comună, urmează soarta bunului principal, dacă legea sau contractul nu prevede astfel. În aceste sens, prevederile art. 292 alin. (3) Cod civil (redacția până la 01.03.2019) și art.467 alin.(3) Cod civil ( redacția după 01.03.2019) prevede că bunul accesoriu urmează situația juridică a bunului principal dacă părțile nu convin altfel. Astfel, susține că, prin realizarea tranzacției de vânzare-cumpărare din 08.09.1999, porțiunea de cale ferată (i.e. nod de cale ferată), a fost supusă regimului derogatoriu, raportat la regula de bază care vizează bunurile accesorii, astfel încât ,,Vinăria Țiganca" S.R.L. a obținut dreptul de proprietate în conformitate cu prevederile legii, or porțiunea de cale ferată (i.e. nod de cale ferată), a fost vândută în calitate de bun accesoriu în urma unei înțelegeri contractuale. Menţionând că poziția fiind bazată pe Instrucțiunea din

15.12.1999 despre ordinea de deservire și organizare a căii ferate, aprobată de către Calea Ferată din Moldova, și prin care se reafirmă dreptul de proprietate a „Vinăriei Țiganca” S.R.L.

Ca probă suplimentară la înregistrarea dreptului de proprietate privată a „Vinăria Țiganca” S.R.L., se menționează contractul nr.1/M din 09.01.2001, privind aprovizionarea și curățarea vagoanelor, încheiat între „Vinăria Țiganca” S.R.L. și Calea Ferată din Moldova, drept a cărui se cere a fi protejat.

În susținerea pretenției cu privire la protecția dreptului de proprietate asupra nodului de cale ferată ce aparține „Vinăria Țiganca” S.R.L., invocă faptul că folosirea nodului de cale ferată, duce la deteriorarea acesteia, fapt confirmat prin Raportul de expertiză extrajudiciară, nr.151 din 30.11.2020. Invocă că cu toate că „Transfer-Impex” S.R.L folosește în mod ilegal și neautorizat nodul de cale ferată al „Vinăria Țiganca” S.R.L., acesta nu contribuie cu nimic la reparația acesteia, motiv din care vine cu solicitarea de a interzice întreprinderii „Transfer-Impex” S.R.L să folosească nodul de cale ferată care aparține cu drept de proprietate privată întreprinderii „Vinăria Țiganca” S.R.L.

***Prin cererea din 01.06.2022***, reclamantul „Vinăria Țiganca” S.R.L. prin intermediul reprezentantului avocatul Vasile Josan, și-a concretizat pretențiile din acțiune solicitând excluderea din pârâți a Primarul/Primăria s. Romanovca și consiliul local a satului Romanovca și atragerea în calitate de pârâți a Primarului/Primăria or. Iargara cu sediul în r. Leova, or. Iargara str. 27 august nr.3 și Consiliul local a or. Iargara cu sediul în r. Leova, or. Iargara str.27 august nr.3.

În susținerea cererii a menționat reclamantul că, la înaintarea acțiunii de chemare în judecată a fost comisă o eroare la indicarea pârâților Primarul/Primăria s. Romanovca și consiliul local a satului Romanovca, intenția fiind de a indica în calitate de pârâți Primarul/Primăria or. Iargara și Consiliul local a or. Iargara, or, bunurile imobile (terenurile) vizate în speță, se află în or. Iargara raionul Leova. (f.d. 139-140, vol. I)

***2. <u>Soluţia instanţei de fond:</u>***

***Prin hotărârea judecătoriei Cimişlia sediul central din 03 mai 2023***, cererea de chemare în judecată înaintată de „Vinăria Țiganca” S.R.L. către Primarul/Primăria or. Iargara, Consiliul local or. Iargara, „Transfer-Impex” S.R.L. cu privire la protecția dreptului de proprietate – s-a respins ca fiind neîntemeiată. (f.d.233, vol. I, 4-13, vol. II)

***3. <u>Solicitarea apelantului:</u>***

***La data de 22 mai 2023,*** avocatul Josan Vasile în interesele reclamantului „Vinăria Țiganca" S.R.L. a declarat cerere de apel nemotivată, iar la data de **28 septembrie 2023** cerere de apel motivată, împotriva hotărârii Judecătoriei Cimişlia sediul central din 03 mai 2023, solicitând casarea integral a Hotărârii Judecătoriei Cimișlia, sediul Cimișlia (Central), nr. 2c-10/22 din 03.05.2023, cu emiterea unei noi decizii prin care acțiunea înaintată să fie admisă integral. (f.d. 2, 32-38)

În motivarea cererii de apel apelantul descriind repetat motivele cererii de chemare în judecată, invocă suplimentar că Vinăria Țiganca S.R.L, observă că, deși aparent instanța de fond a stabilit corect circumstanțele cauzei, prin prisma suportului documentar care a fost anexat, totuși a oferit niște constatări care sunt în vădită contradicție cu suportul probatoriu.

Consideră că, motivarea oferită de către instanța de fond, este una contradictorie și sub aspectul raționamentelor care a fost expuse, or, acestea se contrazic reciproc.

Nu în ultimul rând, urmare a efectuării unor constatări contradictorii, instanța de fond nu a aplicat legea care trebuia aplicată pentru a oferi protecție dreptului de proprietate al Vinăria Țiganca S.R.L, și a interpretat în mod eronat cadrul legal.

Indică că, deși instanța de fond constată în mod corect că, la data de 08 septembrie 1999, Uniunea Națională a Asociațiilor de Consum Leova a vândut întreprinderii Mixte „Modeca Inter" SRL imobilul situat în or. Iargara, str. Ștefan Vodă nr: 17, jud. Lăpușna cu suprafața de 5786,7 m.p., iar contractul a fost înregistrat în registru de publicitate cu nr. 5702000007, la situația din 14.09.1999 și substituit cu nr. 5702205511 (f.d. 14); Potrivit actului de predare primire din 09.09.1999 URECOOP Leova transmite, iar SRL „Modeca Inter" a recepționat: clădire depozit nr: 1 și nr: 2 cu cazangerie; clădirea depozitului de sare; clădirea depozitului de uz casnic; clădirea depozitului de mobilă; clădirea depozitului pentru materialele de construcție; clădirea depozitului de ciment; clădirea depozitului „Modul" cu rampă; clădirea magazie asupra fântânii; stația transformator; stația de pompare; încăpere pentru paznici; fântâna; gard de beton și teritoriul asfaltat și nodul de cale ferată (f.d. 16), într-un final, instanța de fond eșuează în a constata că Vinăria Țiganca S.R.L, deține un drept de proprietate asupra nodului de cale ferată, pentru a putea oferi protecția revindecată.

Susține că în atare ordine de idei, raționamentul instanței de fond că, este în imposibilitatea aprecierii dreptului de proprietate în raport cu acest tronson la nivel absolut, se plasează în afara oricărei discreții judiciare, or, atunci când vorbim de existența și întinderea dreptului de proprietate, legislația nu operează cu noțiunea

nivel absolut sau de oricare alt nivel, pentru a constata existența unui drept de proprietate.

De altfel, nici instanța de fond nu a explicat care este acel nivel absolut pentru a aprecia existența dreptului de proprietate, atunci când toate înscrisurile vorbesc despre faptul că, Vinăria Țiganca S.R.L, a obținut dreptul de proprietate asupra nodului de cale ferată de la o entitate care l-a construit și care îl avea la evidența contabilă.

Prin urmare, dacă existența actelor primare de construcție și luare la evidență contabilă a nodului de cale ferată nu constituie acel nivel absolut pentru a constata existența dreptului de proprietate al Vinăria Țiganca S.R.L., rămâne a fi total incert ce mai poate convinge instanța de fond referitor la existența dreptului de proprietate.

Remarcă că, argumentul instanței de fond referitor la faptul că în lipsa unei justificări certe a posesiei folosinței și dispoziției asupra obiectului material al litigiului, instanța nu poate admite acțiunea, este unul total incert, or, posesia, folosința și dispoziția reprezintă niște atribute inerente dreptului de proprietate, iar lipsa exercitării posesiei și folosinței (sau lipsa probelor în acest sens, după raționamentul instanței de fond), nu echivalează cu faptul că, persona nu deține dreptul de proprietate asupra unui bun.

Mai indică că, deși instanța de fond constată că Î.S. Calea Ferată din Moldova, nu a prezentat acte care să confirme luarea la evidență a nodului de cale ferată care face obiectul examinării în speță sau că ar deține un drept de proprietate asupra acestui nod, totuși aceasta motivează că, nodul de calea ferată ar fi fost luat la evidență Î.S. Calea Ferată din Moldova.

Similar, instanța de fond motivează că, la materialele cauzei, nu se atestă înscrisuri care să ateste faptul că, nodul de cale ferată de 150,00 metri este distinct de nodul de cale ferată de 415,5 metri, care pretins Î.S. Calea Ferată din Moldova pretinde că s-ar afla în proprietate și evidența acesteia.

Or, dacă instanța de fond a constatat că Î.S. Calea Ferată din Moldova nu a prezentat acte contabile justificative care să arate că nodul de cale ferată de 150,00 metri care face obiectul examinării în speță, s-ar afla la evidența contabilă a acesteia și prin urmare constituie proprietatea celei din urmă, în continuare, instanța de fond nu poate argumenta că ar persista o confuzie dintre calea ferată de 415,50 metri pretinsă de către Î.S. Calea Ferată din Moldova și nodul de cale ferată pretins de către Vinăria Țiganca S.R.L.

Descrie că principiul terțului exclus, cerea ca în circumstanțele cauzei instanța de fond să determine cine totuși este proprietarul acestui nod de cale ferată, în

contextul în care, nici unul dintre pârâți nu a prezentat nici măcar un început de probă pentru a justifica proprietatea asupra acestuia.

Cât privește alegații pârâtei Î.S. Calea Ferată din Moldova că, aceasta ar fi luat la evidență nodul de cale ferată și că ar constitui proprietate acesteia, invocă că argumentul dat nu suportă nici unei critici, or, după cum a reținut instanța de fond, nu a fost prezentat nici o probă în acest sens.

Or, înscrisul întitulat "Ведомость путей", nici în una din formule nu poate constitui un just titlu care să justifice dreptul de proprietate al Î.S. Calea Ferată din Moldova asupra nodului de cale ferată care face obiectul examinării în speță, or, este evident că, pentru deservirea vagoanelor și deplasarea lor pe acest nod, Î.S. Calea Ferată din Moldova are nevoie de o hartă și caracteristicile nodurilor de cale ferată pe care sunt deplasate vagoanele.

Totodată, înscrisul denumit Fișa de evidență a mijloacelor fixe din 10.07.2020 prezentat de către Î.S. Calea Ferată din Moldova în susținerea faptului că, acesta demonstrează dreptul de proprietate asupra nodului de cale ferată care face obiectul examinării, nu reprezintă o probă pertinentă și concludentă, or, pe lângă faptul că, acesta nu identifică în mod expres nodul asupra căruia se referă, acesta nici un poate constitui un just titlu în susținerea unui drept de proprietate.

Mai mult ca atât invocă că, Î.S. Calea Ferată din Moldova se contrazice pe sine însăși, când pe de o parte motivează că, Vinăria Țiganca S.R.L, trebuia să prezinte documentația tehnică a nodului de cale ferată, care conține (a) pașaportul tehnic, (b) schema nodului feroviar, (c) schema de delimitare a proprietății private și proprietății statului, (d) trasarea geometrică, (e) cartela de inventar, (f) costul de bilanț a nodului feroviar, însă în justificarea dreptului său de proprietate asupra acestui nod, omite să prezinte aceleași înscrisuri care le-a enumerat.

Totodată invocă că, Î.S. Calea Ferată din Moldova nu a prezentat care sunt acele norme juridice care să justifice prezentarea documentației de proiect, împreună cu conținutul său, prin raportare anume la momentul apariției acestei căi ferite - 1957-1958.

Consideră că în aceeași ordine de idei, este aberantă poziția Î.S. Calea Ferată din Moldova că, nodul de cale ferată constituie proprietate a statului și se află în domeniul public, or, însăși art. 9, alin. (2), lit. f) din Legea nr, 29 din 05.04.2018 privind delimitarea proprietății publice, prevede că:

*(1) De domeniul public al statului ţin bunurile proprietate publică specificate în prezenta lege şi în alte acte legislative, precum şi alte bunuri de uz sau de interes public naţional.(2) De domeniul public al statului ţin: f) infrastructura*

*căilor ferate și terenurile ocupate de aceasta, precum și alte obiective de infrastructură tehnico-edilitară și terenurile aferente acestora, care nu aparțin unităților administrativ-teritoriale sau persoanelor juridice de drept privat.*

Drept urmare, Legea nr. 29/2018 prevede în mod explicit faptul că, nodurile de cale ferată, se pot afla în proprietatea privată a persoanelor.

Similar, argumentul Î.S. Calea Ferată din Moldova că, la vânzarea terenului aferente complexului de construcții, administrația publică locală nu ar fi vândut și nodul de calea ferată, iarăși este absurd, or, administrația publică locală nu putea vinde ceea ce nu deține în proprietate.

Cât privește modul de luare la evidență a căii ferate, în perioada anilor 1957--1999 de către fostul proprietar, remarcă că acesta nicidecum nu poate fi imputat Vinăria Țiganca S.R.L, care este un dobânditor de bună credință și a obținut dreptul de proprietate asupra nodului de cale ferată, în temeiul unui just titlu, translativ de drepturi.

Invocă că trimiterile făcute de către Î.S. Calea Ferată din Moldova la Codul Transportului Feroviar, nu sunt pertinente, or, Codul transportului feroviar a intrat în vigoare la 17.07.2003, iar nodul de calea ferată care face obiectul examinării în speță, a fost construit în perioada anilor 1957-1958 și vândut către Vinăria Țiganca S.R.L., în anul 1999.

Mai invocă că, Î.S. Calea Ferată din Moldova, nu prezintă nici o explicație cum nodul de cale ferată construit de către Uniunea Consumatorilor din Raionul Leova a ajuns în proprietatea Î.S. Calea Ferată din Moldova.

În concluzie atrage atenția instanței de apel că, materialele cauzei denotă cu certitudine faptul că, nodul de cale ferată care face obiectul examinării în speță, a fost construit în perioada anilor 1957-1958 de către Uniunea consumatorilor din raionul Leova, fapt care se demonstrează prin (a) Devizul de aprobare a cheltuielilor și (b) Actul de evidență contabilă a nodului, împreună cu (c) extrasele din arhivă, care confirmă darea în exploatare a nodului de cale ferată.

Totodată, prin Contractul de vânzare-cumpărare nr. 1635 din 08.09.1999, Uniunea Raională a Asociaților de Consum Leova a vândut către Modeca-Inter S.R.L, (i.e. Vinăria Țiganca S.R.L.), bunul imobil (i.e. complex de construcții), cu suprafața de 5 786,70 m.p, iar conform Actului de predare-primire din 09.09.1999 a bazei cu ridicata din or. Iargara, Uniunea Raională a Asociaților de Consum Leova a transmis către Modeca-Inter S.R.L., conform înțelegerii contractuale, mai multe unități din complexul de construcții, printre care și - nodul de cale ferată, cu lungimea de 150,00 (una sută cincizeci) metri.

Conchide că, alte noduri de calea ferată de lungimea de 150,00 (una sută

cincizeci) metri, care ar fi fost construite de către Uniunea Consumatorilor r. Leova și vândute ulterior întreprinderii Vinăria Țiganca S.R.L., nu există, pentru a putea fi creată vreo confuzie.

Cataloghează soluția și motivarea instanței de fond, ca fiind expresia unei hotărâri judecătorești nemotivate și arbitrare, care se plasează în afara oricărei discreții judiciare, fapt care constituie o violare a dreptului la un proces echitabil, garantat de art. 6 și a dreptului de proprietate, garantat art. 1 Protocolul nr. 1 a Convenției Europene a Dreptului Omului (în continuare - "C.t.E.D.O.").

***La data de 25 august 2023 cauza a parvenit pentru judecare la Curtea de Apel Comrat (f.d.22, vol. II).***

***La data de 16 octombrie 2023*** intimatul „Transfer-Impex" SRL înaintează referinţă la cererea de apel, prin care solicită respingerea cererii de apel ca fiind neîntemeiat.

În motivarea referinţei, intimatul a indicat că consideră Hotărârea instanţei de fond legală, întemeiată, argumentată, fiind elucidate toate circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, iar apelul înaintat de SRL „Vinăria Țiganca" ca neîntemeiat și posibil de a fi respins integral din următoarele considerente de fapt.

Indică că în apelul înaintat apelantul invocând următoarele: *Subliniem instanţei de judecată că, deşi la ziua de astăzi „Transfer-Impex" SRL pretinde că ar deține un drept de proprietate privată asupra porțiunii de cale ferată... (fila 4 apelului motivat).*

Menționează, că apelantul intenţional duce în eroare instanța de apel deoarece reprezentantul firmei în instanța de fond a explicat situația că nu sunt careva pretenții asupra porțiunii de cale ferată fiind prezentat Contractului de vânzare-cumpărare nr. 2701 din 18.07.2019 (anexat la dosar) conform cărui SRL „Transfer-Impex" este proprietară a bazei comerciale (teren și depozite) în or. Iargara, str. Stefan Vodă 17A.

La fel a fost informată instanța de fond că SRL „Vinăria-Țiganca" împiedică prin deferite metode activitatea economică a „Transfer Impex" SRL în utilizarea liniei de acces nr. 8 la stația Iargara care aparține Î.S. „Calea Ferată din Moldova".

Remarcă că în instanța de judecată s-a constatat că „Transfer Impex" SRL utilizează linia de cale ferată nr. 8 la stația Iargara conform contractelor de tragere-ridicare a vagoanelor, încheiat cu Î.S. „Calea Ferată din Moldova" conform prevederilor Codului Transportului feroviar al RM care este proprietarul acestei

linii de acces.

Prin urmare, consideră că utilizarea liniei sus menționate este legală și se confirmă prin Contractul de tragere şi ridicare a vagoanelor pe linia de cale ferată de acces care aparține căii ferate, înregistrat la CFM cu Nr. 4412/1V72021 din 26.01.2021, valabil până la 31.12.2022 și contractul nr. 0156/1V/2023 pentru anii 2023 - 2024 (Anexate la dosar), cu respectarea obligațiilor în totalitate.

La fel atrage atenția instanței de apel, că în procesul examinării cauzei s-a confirmat faptul aflării în gestiunea economică Î.S. „Calea Ferată din Moldova" a căii de acces nr.8 la stația Iarga prin fișa de evidență contabilă a mijloacelor fixe pentru calea de acces nr.8. prin schema a nodului feroviar a staţiei Iargara din 01.11.1965, prin documentaţia tehnică de îngrijire a acestei căi de acces, prin contractele de tragere și ridicare a vagoanelor.

Consideră afirmaţiile apelantului declarative și neconfirmate, iar soluţia instanţei de fond legală și temeinică. (f.d. 71-73, vol. II)

***La data de 16 octombrie 2023*** intimatul Î.S. „Calea Ferată din Moldova" înaintează referinţă la cererea de apel, prin care solicită respingerea cererii de apel ca fiind neîntemeiat.

Consideră că Hotărârea Judecătoriei Cimișlia, sediul Central din 03.05.2023 este una legală. întemeiată, argumentată, fiind elucidate toate circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, iar apelul înaintat de SRL „Vinăria Țiganca" este neîntemeiat și pasibil de a fi respins integral din următoarele considerente de fapt și de drept:

Menţionând prevederile art. 127 al Constituția Republicii Moldova, indică că de interes public sunt acele bunuri care, prin natura lor, au destinația de a fi folosite sau exploatate în cazul unui serviciu public, în activități care interesează întreaga societate, fără a exista acces la folosința lor concretă și nemijlocită de către o persoană sau mai multe persoane, cum sunt: căile ferate, clădirile școlilor și spitalelor etc. referindu-ne la bunurile de interes public. Descrie că Codul Civil la art. 471 alin (2) prevede că: *„...interesul public implică afectarea bunului la un serviciu public sau la orice activitate care satisface nevoile colectivităţii fără a presupune accesul nemijlocit al acesteia la utilizarea bunului conform destinației menționate. "*

Menționează, că întreprinderea „Calea Ferată din Moldova" este întreprindere de stat, care a primit în gestiunea economică în perioada Sovietică bunuri materiale a statului și unicul asociat este Agenția Proprietății Publice, fapt confirmat prin

Extrasul din Registrul de stat al persoanelor juridice, anexat la prezenta referință.

Indică că, conform art. 5 din Legea nr. 29 din 05.04.2018 privind delimitarea proprietății publice *(1) Bunurile domeniului public formează obiectul exclusiv al proprietății publice a statului sau a unităților administrativ-teritoriale și sânt inalienabile, insesizabile și imprescriptibile, circuitul civil al acestora fiind limitat în condițiile legii.*

*(2) Bunurile domeniului public:*

*a) nu pot fi înstrăinate sau depuse în capitalul social al unor persoane juridice;*

*b) nu pot fi supuse urmăririi silite;*

*c) nu pot fi incluse în masa debitoare în cazul insolvabilității/falimentului persoanei juridice;*

*d) nu pot fi obiectul unei garanții reale;*

*e) nu pot fi. dobândite de persoane fizice sau juridice prin uzucapiune.*

*(4) Bunurile domeniului public:*

*a) pot fi administrate/gestionate de autoritățile administrației publice centrale și locale, de autoritățile/instituțiile bugetare, de autoritățile/instituțiile publice cu autogestiune, de întreprinderile de stat/municipale, iar în cazurile prevăzute expres de lege - de societățile comerciale;*

*b) pot fi transmise în administrare, gestiune, concesiune, comodat sau locațiune/arendă în condițiile Legii nr. 121/2007 privind administrarea și deetatizarea proprietății publice sau ale altor legi speciale.*

*(5) Transmiterea în administrare/gestiune a bunurilor domeniului public se efectuează prin hotărâre de Guvern sau printr-o decizie a consiliului local/a Adunării Populare a unității teritoriale autonome Găgăuzia. ”*

Conform art. 9 alin. (2) din legea susmențională *„De domeniul public al statului tin: infrastructura căilor ferate si terenurile ocupate de aceasta, precum si alte obiective de infrastructură tehnico-edilitară si terenurile aferente acestora, care nu aparțin unităților administrativ-teritoriale sau persoanelor juridice de drept privat. ”*

Conform art. 471 alin. (4) Cod Civil al Republicii Moldova *„Bunurile domeniului public sunt inalienabile, insesizabile și imprescriptibile. Dreptul de proprietate asupra acestor bunuri nu se stinge prin neuz și mi poate fi dobândit de terți prin uzucapiune.”*

Remarcă că, drept de proprietate publică, este un drept subiectiv de

proprietate ce aparține statului sau a unităților administrativ-teritoriale asupra bunurilor care fie prin natura lor, fie printr-o dispoziție specială a legii, sunt de uz și de utilitate publică. Astfel, în privința bunurilor care sunt proprietate publică prin natura lor, nu se poate spune că titularul lor le stăpânește în mod nemijlocit, statul nu posedă plaja mării sau marca teritorială sau spațiul aerian etc - folosința aparține de regulă publicului și nu se pune problema exercitării atributului dispoziției juridice, deoarece ele sunt inalienabile.

Caracterul inalienabil al bunurilor din domeniul public denotă că ele sunt scoase din circuitul civil. Prin urmare, aceste bunuri nu pot fi înstrăinate, iar actele juridice civile care au ca obiect astfel de bunuri sunt lovite de nulitate absolută, în conformitate cu art. 202 Cod Civil RM.

Cât privește conținutul cererii de chemare în judecată și probele anexate la ea, atrage atenția instanței de judecată la următoarele momente:

Reclamantul-apelant consideră că este proprietar al nodului feroviar a stației Iargara, raionul Leova. Consideră aceasta afirmație ca una declarativă, neconfirmată cu documentația tehnică, cum ar fi - pașaportul tehnic, schema nodului feroviar, schema de delimitare proprietății private și proprietății statului, trasarea geometrică, cartela de inventar, costul de bilanț a nodului feroviar și alte date importante pentru întreținerea și exploatarea nodului feroviar.

Menţionează că în procesul examinării cauzei, reclamantul n-a prezentat nici un act contabil în confirmarea evidenței contabile la SRL „Vinăria Țiganca” a așa numitului nod de cale ferată.

Menționează, că rolul probatoriu aparține reclamantului și nu pârâtului.

Consideră că, este incredibil faptul că nodul feroviar stației Iargara este în proprietatea privată deoarece specialiștii în domeniul transportului feroviar cunosc cu certitudine ce înseamnă anume termenul „nodul feroviar”. Conform îndrumarului al personalului de exploatare, Editura „Transport”, Moscova, 1971, f.88 - 89, „Noduri de cale ferată se numesc punctele a căilor ferate de convergență sau de intersecție a mai multor linii ferate...”. Reclamantul nu a anexat careva probe veridice și reale după natura sa în susținerea acțiunii înaintate (pretinde dar nu cunoaște la ce concret!).

Remarcă că, în actul de primire-predare din 09.09.1999, pct.1.4 - se transmite teritoriul asfaltat și *nodul de cale* ferată, însă atrage atenția că nu este transmisă careva documentație asupra nodului feroviar. Lipsa documentației face imposibil exploatarea așa numitului nodului feroviar.

Indică că Contractul de vânzare-cumpărare din 08.09.1999, care este act juridic, demonstrează cumpărarea de către SRL „Modeca - Inter” a imobilului concret, cu suprafața de 5 786,7 m.p., situat în or. Iargara, str. Ștefan Vodă 17, fără a fi indicat nodul feroviar. Totodată, primăria or. Iargara prin contractul înregistrat la oficiul cadastral Leova cu nr. 7929/03 din 27.03.2003 și nr. cadastral 570200007 a vândut SRL „Modeca - Inter” anume terenul aferent, fără terenul pe care e amplasată linia de cale ferată, fapt confirmat în procesul examinării cauzei în instanța de fond de reprezentantul primăriei or. Iargara.

Remarcă că dacă reclamantul consideră că este proprietar al nodului feroviar sau a unei linii de acces a căii ferate, atunci ultimul urma să respecte în tocmai și să prezinte actele confirmative conform prevederilor art. 74 Codului Transportului Feroviar:

Indică că, deschiderea pentru exploatare permanentă a liniei ferate de acces construite și tragerea pe această linie a materialului rulant se admit după primirea ei spre exploatare de către o comisie, în a cărei componență intră un reprezentant al căii ferate, precum și după stabilirea de către calea ferată, de comun acord cu posesorul liniei de acces, a modului de deservire a acestei linii.

Pentru orice linie ferată de acces se întocmește pașaport tehnic, planul și profilul longitudinal, precum și schițele lucrărilor de artă.

Reclamantul n-a prezentat careva acte conform normelor de drept în vigoare.

Atrage atenţia că din conținutul cererii de chemare în judecată și extrasul din Cadastru reiese cert, că „Vinăria Țiganca’’ SRL este proprietar numai al obiectelor amplasate pe terenul cu nr. cadastral 5702205.511, iar „Transfer-Impex” SRL devine proprietar al obiectelor de pe terenul cu nr. cadastral 5702205.514. Mai mult ca atât, din schema de amplasare a bunurilor agenților economici indicați și planul geometric al bunurilor imobili se vede foarte clar, că calea de acces este amplasată în afara teritoriilor private (schema de amplasare a bunurilor atașată la dosar de reclamant).

Deasemenea atrage atenţia că, la cererea de chemare în judecată nu este anexat contractual de exploatare a liniei ferate de acces sau a nodului feroviar conform prevederilor art. 79 Codului Transportului feroviar al RM, care concret prevede că raporturile dintre calea ferată și persoanele juridice și fizice care dețin linii ferate de acces se reglementează prin contractele de exploatare a liniilor ferate de acces. În cazul în care aceștia nu dispun de locomotive, tragerea, ridicarea vagoanelor și manevrele pe liniile ferate de acces se efectuează cu locomotivele

căii ferate. Pentru utilizarea locomotivelor sale, calea ferată percepe o taxă suplimentară în mărimea prevăzută de Regulamentul tarifar.

Presupunem că obiect al litigiului dat, nu este nodul feroviar la stația Iargara, dar linia de cale ferată de acces nr.8, amplasată între terenurile private și care este transmisă din perioada Sovietică în gestiunea economică a Î.S. „CFM". Linia de cale ferată de acces nr.8 se află la balanța Secției de întreținere a căii Basarabeasca — sucursala Î.S. „CFM" din 01.11.1965, fapt confirmat prin copia schemei a nodului feroviar Iargara și fișa de evidență a mijloacelor fixe, care sunt anexate la dosar.

Referitor la copia contractului anexată la prezenta cauză de reclamant nr.1/M din 10.01.2000 și acordul adițional la contractual nr.4083 din 06.01.2000 privind tragerea și ridicarea vagoanelor, menționează că aceste probe, fiind semnate de reprezentanții Î.S. „CFM" și SRL „Modeca-Inter", cu certitudine demonstrează erorile reclamantului deoarece contractele de acest gen se întocmesc în conformitate cu prevederile art. 80 Codului Transportului feroviar al RM, care prevede că:

*Tragerea, ridicarea vagoanelor și manevrele executate pentru expeditorii de mărfuri și destinatarii mărfurilor care dispun de depozite și terenuri de încărcare-descărcare pe liniile ferate de acces ale căii ferate se reglementează prin încheierea de contracte. Pentru utilizarea locomotivelor sale, calea ferată percepe o taxă suplimentară în conformitate cu Regulamentul tarifar.*

*Posesorii liniilor ferate de acces, expeditorii de mărfuri și destinatarii mărfurilor asigură iluminarea acestor linii în limitele teritoriului ocupat de ei și ale locurilor de încărcare, descărcare a mărfurilor și efectuează curățarea liniilor ferate de acces de gunoi și zăpadă.*

Menționează, că obiectul litigiului este protecția dreptului de proprietate a apelantului-reclamant, la care ultimul pretinde fără careva probe veridice. În dezbaterea argumentelor intimatului că este proprietar al nodului de cale ferată, Î.S. „Calea Ferată din Moldova" anexează contractele în copii privind tragerea și ridicarea vagoanelor pe calea de acces care aparține căii ferate pentru anii 2006, 2007, 2008 si 2009 care au fost semnate de conducerea căii ferate și SRL „Vinăria Țiganca" cu aplicarea ștampilelor agenților economici.

Cât privește atragerea în proces a Î.S. „CFM", consideră că reclamantul nu s-a apreciat cu calitatea procesuală a noastră, deoarece în textul cererii de concretizare a cercului de participanţi din 05.10.2022 e relatat rolul lor ca pârât, iar ulterior

solicită atragerea întreprinderii în proces în calitate de copârât.

Mai atrage atenţia că, la materialele acțiunii civile sunt anexate ca probe devizul de cheltuieli pentru construcția căii ferate a bazei raționale de consum la stația Iargara în sumă de 30 690 ruble sovietice și Ordinul conducerii Uniunii Consumatorilor din raionul Leova nr.126 din decembrie 1956 privind examinarea și aprobarea devizului pentru construcția căii ferate de acces spre un depozit cu lungimea de 150 metri și descifrarea cheltuielilor privind realizarea planului de investiții capitale în sistemul uniunii raționale a consumatorilor din raionul Leova. Menționează, că devizul de cheltuieli în construcția căii ferate nu înseamnă finisarea lucrărilor. Numai actul de primire - predare a căii ferate în exploatare servește ca dovada finisării lucrărilor în cauză și permite exploatarea căii de acces. Așa act reclamantul n-a prezentat. Calea de acces, probabil, a fost construită în interesele economice Uniunii Consumatorilor din raionul Leova și ulterior transmisă - din practica perioadei sovietice, în proprietatea statului.

Mai mult ca atât, în descifrarea planului de investiții este concret relatat că în anul 1956 au fost planificate investiții în sumă de 131 600 ruble, pe când s-a dat în exploatare conform descifrărilor, lucrări în sumă numai de 31 600 ruble fapt, care trezește dubii asupra finisării construcției de cale ferată.

La fel atrage atenția instanței de judecată și la faptul pozării în linia de acces a traverselor din beton armat (foto nr.5,6,8 din raportul de expertiză judiciară din 30.11.2020). Reclamantul n-a prezentat careva probe privind starea tehnică a căii de acces și dovada schimbării traverselor și șinelor deoarece la momentul construcției liniei de cale ferată în anul 1956, traversele au fost din lemn, iar traverse din beton armat au întrat în circulație în anii 90 a secolului 20 și șine au fost de tip R 50, da nu R 65 cum sunt instalate la moment.

Deasemenea menţionează că din materialele anexate la dosar nu se regăsesc careva acte veridice care ar confirma că reclamantului îi aparține cu drept de proprietate privată nodul de cale ferată sau linia de acces nr.8 la stația Iargara, raionul Leova și respectiv nu sunt temei de a interzice întreprinderii „Transfer-Impex” SRL şi Î.S. „Calea Ferata din Moldova” folosirea liniei de cale ferată de acces nr. 8 la stația Iargara, care este proprietatea statului, dată în gestiunea economică Î.S. „Calea Ferată din Moldova”.

***La data de 16 octombrie 2023*** intimatul Primăria oraşului Iargara raionul Leova înaintează referinţă la cererea de apel, prin care solicită respingerea cererii de apel ca fiind neîntemeiat.

În argumentarea referiţei, indică intimatul că consideră hotărârea instanţei de fond ca legală, întemeiată, argumentată, fiind elucidate toate circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, iar apelul înaintat de SRL "Vinăria Țiganca" este neîntemeiat și posibil de a fi respins integral din următoarele considerente.

Indică că în procesul examinării cauzei în Judecătoria Cimișlia. sediul Central s-a constatat, că reclamantul își întemeiază pretențiile sale în baza contractului de vânzare-cumpărare din 08.09.1999 încheiat între Uniunea Națională a Asociațiilor de Consum Leova și SRL „Modeca Inter" fiind vândut imobilul situat în or. Iargara, str. Ștefan Vodă nr. 17, județul Lăpușna cu suprafața de 5786.7 m.p.

Atrage atenția instanței de apel, că în contractul de vânzare-cumpărare din 08.09.1999 care a fost înregistrat la Cadastru, nu este indicat că actul de primire-predare a bazei din 09.09.1999 este parte componentă a contractului și acest act de primire-predare n-a fost înregistrat în Cadastru.

Mai mult ca atât. în pct.2 a contractului de vânzare-cumpărare din 08.09.1999 este indicat că imobilul sus indicat aparține Uniunii Raionale a Asociațiilor de Consum Leova cu drept de proprietate în baza actului de recepție finală din 30.12.1988 și apelantul-reclamant n-a prezentat în calitate de probă actul de dare în exploatare a porțiunii de 150 metri de cale ferată, construcția căruia s-a planificat în noiembrie 1956.

Remarcă că în perioada anilor 1956 - 1988, proprietar al căii de acces nr.8 la stația Iargara **din anul 1965** a devenit Î.S. „Calea Ferată din Moldova" conform documentelor anexate la dosar de întreprinderea indicată.

Actele din arhiva raională anexate de reclamant confirmă numai intenția de construcție și nu pot servi temei de constatare a dreptului de proprietate asupra acestui bun.

Indică că S.R.L. „Vinăria Țiganca" pretinde că este proprietar al porțiunii de cale ferată, însă conform documentelor cadastrale calea de acces nr.8 la stația Iargara este amplasată între terenurile private ale reclamantului și S.R.L. „Transfer -Impex".

La fel, prin actul de stabilire a hotarelor terenului din 14.07.2020 (anexat la dosar) s-a confirmat faptul că calea de acces nr.8 este amplasată **între terenurile private.** Menționează, că S.R.L. „Vinăria Țiganca" a refuzat să semneze actul de stabilire a hotarelor, iar acest act a servit temei de efectuarea înscrisurilor în baza de date a Oficiul Cadastral Teritorial Leova și n-a fost contestat.

Primăria or. Iargara consideră că instanța de fond a examinat cauza în limita pretențiilor înaintate, a elucidat toate circumstanțele cauzei și hotărârea Judecătoriei Cimișlia, sediul Central din 03.05.2023 este una legală, iar

argumentele apelantului sunt neîntemeiate și declarative.

***4.*** **<u>Argumentele participanţilor invocate în şedinţa de judecată.</u>**

***În ședința de examinare a apelului, reprezentantul apelantului „Vinăria Ţiganca" SRL - avocatul Josan Vasile,*** a susţinut pe deplin cererea de apel pe motivele indicate şi a solicitat admiterea cererii de apel cu casarea hotărârii instanţei de fond și pronunţarea unei noi decizi de admitere a cererii de acţiune.

Menţionează că acest teritoriu în litigiu este fostul teritoriu a lui Moldcoop Leova, aceştia au făcut rampele și depozitele în anii 50 și au construit Calea Ferată pentru a livra mărfurile ș.a. Susţine că această bucată de cale ferată Moldcoop Leova a construit-o pentru sine cu dovada actelor de arhivă și pe parcursul întregii perioade până acum, dumnealor au folosit-o ca proprietar.

Remarcă că ulterior „Transfer Impex" a cumpărat această bucată de cale ferată, când Î.S. „Calea Ferată din Moldova" a decis încheierea contractului de vânzare cumpărare cu „Transfer Impex" a observat că nu au careva document confirmativ de proprietate pentru această bucată de cale ferată și au luat la evidență această bucată de cale ferată. Susţine că această bucată de cale ferată a fost în ograda reclamantului.

Remarcă că nu pretind la calea ferată unde merge trenurile zi de zi, dânșii pretind doar la teritoriul lor, la bucata lor, la care sunt proprietari.

***În ședința de examinare a apelului, reprezentantul intimatul Î.S. „Calea Ferată din Moldova" Casian Victor,*** a declarat că susţine pe deplin referinţa înaintată la cererea de apel, consideră că instanţa de fond corect şi întemeiat a stabilit asupra netemeiniciei acţiunii.

Atrage atenția că apelantul face trimitere la documentele care au apărut cu 70 de ani în urmă. Remarcă că Contractul a fost semnat la 08 septembrie 1999, iar actul a fost întocmit la 09 septembrie 1999.

Consideră că reprezentanții apelantului n-au folosit toate căile de atac când a fost întocmit actul de delimitare a terenului. Terenul a fost înregistrat în Registrul bunurilor imobile cu număr cadastral în anul 2003.

Mai mult ca atât, atrage atenţia că la materialele cauzei este schema căii ferate la stația Iargara, unde concret este indicat la balanța PC17, iar PC17 aparține stației Reni.

Solicită respingerea cererii de apel.

***În ședința de examinare a apelului, intimaţii Primăria oraşului Iargara raionul Leova și „Transfer-Impex" S.R.L.***, fiind legal citaţi nu sau prezentat,

solicitând prin cereri examinarea cauzei în lipsa lor.

**Potrivit prevederilor art. 379 alin. (2) Cod de procedură civilă**, *neprezentarea în şedinţa de judecată a apelantului sau a intimatului, a reprezentanţilor acestora, precum şi a unui alt participant la proces, citaţi legal despre locul, data şi ora şedinţei, nu împiedică judecarea apelului*.

Astfel, Completul de judecată, luând în considerație norma supra invocată și faptul că participanţii legal citaţi, în şedinţa instanţei de apel nu s-au prezentat, a considerat necesar de a examina cauza în lipsa acestora.

***5. <u>Aprecierea instanţei de apel.</u>***

***Examinând materialele pricinii şi analizând în complex argumentele şi criticile expuse în scris, respectând limitele judecării apelului inserate la art. 373 Cod de procedură civilă, cu respectarea principiului disponibilității părţilor de a dovedi circumstanţele pe care le invocă drept temei a obiecţiilor sale, Completul de judecată concluzionează că apelul declarat de către avocatul Josan Vasile în interesele reclamantului „Vinăria Ţiganca" S.R.L. urmează a fi respins, cu menținerea hotărârii Judecătoriei Cimișlia sediul central din data de 03 mai 2023.***

**Potrivit prevederilor art. 373 alin. (1)-(3) Cod de procedură civilă**, *instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanţa de apel se pronunţă în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanţă*.

**În conformitate cu prevederile art. 385 lit. a) Cod de procedură civilă**, *instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să menţină hotărârea primei instanţe*.

**În conformitate cu art. 239 Cod de procedură civilă**, *hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată*.

**În conformitate cu prevederile art.25 alin.(1) Cod de procedură civilă**,

*instanţa trebuie să cerceteze direct şi nemijlocit probele, să asculte explicaţiile părţilor şi intervenienţilor, depoziţiile martorilor, concluziile expertului, consultaţiile şi explicaţiile specialistului, să ia cunoştinţă de înscrisuri, să cerceteze probele materiale, să audieze înregistrările audio şi să vizioneze înregistrările video, să emită hotărârea numai în temeiul circumstanţelor constatate şi al probelor cercetate şi verificate în şedinţă de judecată.*

**Potrivit art. 117 alin.(1) și (2) Cod de procedură civilă**, *probe în cauze civile sânt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanţelor ce justifică pretenţiile şi obiecţiile părţilor, precum şi altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei. În calitate de probe în cauze civile se admit elementele de fapt constatate din explicaţiile părţilor şi ale altor persoane interesate în soluţionarea cauzei, din depoziţiile martorilor, din înscrisuri, probe materiale, înregistrări audio-video, din concluziile experţilor.*

**Conform art.118 alin.(1) și (3) Cod de procedură civilă**, *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei sânt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.*

**Conform prevederilor art.130 alin.(1) Cod de procedură civilă**, *instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.*

**În temeiul art.240 alin.(1) Cod de procedură civilă**, *la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii*.

**Conform art. 373 alin. (1), (2) și (5) Cod de procedură Civilă**, *instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au*

*importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.*

Astfel, Completul de judecată reţine că sarcina instanţei de apel derivă reieşind din dispoziţiile art. 373 Cod de procedură civilă, în condiţiile în care instanţa de fond a soluţionat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acţiunii în raport cu concluziile reţinute de către aceasta.

Instanţa de apel consideră legală și corectă soluția instanței de fond cu privire la respingerea acţiunii.

Din materialul probator rezultă că la data de 23 martie 2022, reclamantul ,,Vinăria Țiganca" S.R.L., prin intermediul avocatului Vasile Josan împuternicit în baza mandatului avocațial nr.1681151 din 22.09.2021, a sesizat instanța de judecată cu cerere de chemare în judecată, înaintată împotriva pârâților Primarul/Primăria satului Romanovca, Consiliul local s. Romanovca, ,,Transfer-Impex" S.R.L. cu privire la protecția dreptului de proprietate.

***Prin cererea din 01.06.2022***, reclamantul ,,Vinăria Țiganca" S.R.L. prin intermediul reprezentantului avocatul Vasile Josan, și-a concretizat pretențiile din acțiune solicitând excluderea din pârâți a Primarul/Primăria s. Romanovca și consiliul local a satului Romanovca și atragerea în calitate de pârâți a Primarului/Primăria or. Iargara cu sediul în r. Leova, or. Iargara str. 27 august nr.3 și Consiliul local a or. Iargara cu sediul în r. Leova, or. Iargara str.27 august nr.3.

***Prin hotărârea judecătoriei Cimişlia sediul central din 03 mai 2023***, cererea de chemare în judecată înaintată de ,,Vinăria Țiganca" S.R.L. către Primarul/Primăria or. Iargara, Consiliul local or. Iargara, ,,Transfer-Impex" S.R.L. cu privire la protecția dreptului de proprietate – s-a respins ca fiind neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea sus menționată, la data de ***22 mai 2023,*** avocatul Josan Vasile în interesele reclamantului ,,Vinăria Țiganca" S.R.L. a declarat cerere de apel nemotivată, iar la data de **28 septembrie 2023** cerere de apel motivată, împotriva hotărârii Judecătoriei Cimişlia sediul central din 03 mai 2023, solicitând casarea integral a Hotărârii Judecătoriei Cimișlia, sediul Cimișlia (Central), nr. 2c-10/22 din 03.05.2023, cu emiterea unei noi decizii prin care acțiunea înaintată să fie admisă integral.

**La caz sunt relevante prevederile art. 500 Cod civil** *proprietarul are drept de posesiune, de folosinţă şi de dispoziţie asupra bunului. Dreptul de proprietate este perpetuu.*

**Norma art. 509 alin. (1) Cod civil** *stabileşte faptul că „Dreptul de proprietate asupra unui bun nou, realizat de persoană pentru sine se dobândeşte de către aceasta dacă legea sau contractul nu prevede altfel.*

**Art. 510 Cod civil** se prevede faptul că „*Dreptul de proprietate este transmis dobânditorului în momentul predării bunului mobil dacă legea sau contractul nu prevede altfel.(2) În cazul bunurilor imobile, dreptul de proprietate se dobândeşte la data înregistrării în registrul bunurilor imobile, cu excepţiile prevăzute de lege*"

**Potrivit art. 581 Cod civil** „*Proprietarul unui bun are dreptul de a i se recunoaşte dreptul de proprietate și de a obține sau recupera posesia sa de la oricare persoană care îl stăpâneşte de fapt, cu excepția cazului în care acea persoană are un drept de a poseda bunul, în sensul art. 484 alin. (3), opozabil proprietarului.*"

**În sensul art. 585 Cod civil** „*dacă dreptul proprietarului este tulburat în alt mod decît prin uzurpare sau privare de posesie, proprietarul este în drept să ceară instanței să fie apărat. El poate cere, de asemenea, despăgubiri pentru prejudiciul cauzat. Pot fi solicitate despăgubiri şi în cazul în care nu se cere încetarea încălcării sau executarea acestei cerinţe este imposibilă.*

*(2) Instanța de judecată poate să dispună apărarea proprietarului, în funcție de circumstanțe, prin interzicerea tulburării iminente, interzicerea tulburării curente, precum și înlăturarea consecințelor tulburării din trecut.*

*(3) Dispoziţiile alin.(1) şi (2) nu se aplică dacă proprietarul trebuie, în temeiul legii sau al drepturilor unor alte persoane care îi sânt opozabile, să admită influenţa asupra bunului*."

Apelantul în susţinerea cererii de acţiune şi a cererii de apel, invocă încălcarea dreptului de proprietate asupra nodului de cale ferată cu lungimea de 150 metri, proprietate privată ce o deţin în temeiul contractului de vânzare cumpărare nr. 1635 din 08.09.1999.

Materialele cauzei atestă faptul că, la data de 08 septembrie 1999, Uniunea Națională a Asociațiilor de Consum Leova a vândut Întreprinderii Mixte „Modeca Inter" SRL imobilul situat în or. Iargara, str. Ștefan Vodă nr: 17, jud. Lăpușna cu suprafața de 5786,7 m.p., iar contractul a fost înregistrat în registru de publicitate cu nr: 5702000007 la situația din 14.09.1999 și substituit cu nr: 5702205511 (f.d. 14); Potrivit actului de predare primire din 09.09.1999 URECOOP Leova transmite, iar SRL „Modeca Inter" a recepționat: clădire depozit nr: 1 și nr: 2 cu cazangerie; clădirea depozitului de sare; clădirea depozitului de uz casnic; clădirea

depozitului de mobilă; clădirea depozitului pentru materialele de construcție; clădirea depozitului de ciment; clădirea depozitului „Modiul” cu rampă; clădirea magazie asupra fântânii; stația transformator; stația de pompare; încăpere pentru paznici; fântâna; gard de beton și teritoriul asfaltat și nodul de cale ferată. (f.d. 16, vol. I)

În baza titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren prin decizia Consiliului orașului Iargara nr: 9 din 11.10.1999 se atribuie în proprietatea Întreprinderii Mixte „Modeca – Inter” SRL în folosință teren cu suprafața de 2,6175 cu nr: cadastral 5702000028. (f.d. 18, vol. I)

La situația din 28.03.2002 Întreprinderea Mixtă „Modeca – Inter” SRL a vândut, iar Întreprinderea mixtă „Folican” SRL a cumpărat imobilul situat în or. Iargara str. Ștefan Vodă nr. 17, jud. Lăpușna cu suprafața de 5786,7 m.p., încăperea lit. G cu suprafața de 1384,6 m.p.; încăperea lit. „V” ( depozit” cu suprafața de 479,4 m.p. ; încăperea lit. „B” ( depozit) cu suprafața de 319,4 m.p.; încăperea lit. „N” ( pentru paznic) cu suprafața de 9 m.p. (f.d. 19-20, vol. I);

Potrivit contractului de vânzare cumpărare din 21 martie 2003 Primăria or. Iargara a înstrăinat, iar Întreprinderea de Producție și Comerț „Modeca - Inter” SRL a cumpărat terenul situat în str. Ștefan Vodă nr. 17, or. Iargara, jud. Lăpușna cu adiacenții 1-3 stradă, 3-5 lot public SRL „Folicain” 7-1 SRL „Modeca Inter” cu o suprafață totală de 1,46 ha, denumit în textul contractului – teren aferent (f.d. 21-23, vol. I)

Prin extrasul din Arhiva cu nr: 01-13/63 din 22.10.2020 se identifică ordinul Conducerii uniunii Consumatorilor din r. Leova a RSSM nr: 11 din februarie 1957 privind examinarea și aprobarea raportului anual consolidat pentru anul 956 și bilanțul final la 01.01.1957 în pct. 1 sub punctul 3 se reține informații referitoare la construcția și darea în exploatare a căii ferate la stația Iargara 150 m/l (f.d. 24-30); Potrivit extrasului serviciului arhivă nr: 01-13/65 din 22.10.2020 a secției construcții capitale a Uniunii de Consum din Moldova s-a identificat printre construcții noi ca fiind depozit feroviar de mărfuri la cale feroviară st. Iargara. (f.d. 31-35, vol. I)

Potrivit devizului pentru construcția căii ferate a bazei Uniunii Raionale de consum la stația Iargara, Calea ferată a Moldovei, se reține întocmirea acestuia conform normelor și prețurilor valabile la situația din 01.07.1956 (f.d. 36-46, vol. I), iar potrivit ordinului Conducerii Uniunii Consumatorilor din Raionul Leova nr: 126 din decembrie 1956 a fost aprobat devizul de cheltuieli pentru construcția căii

ferate a baza de la stația Iargara a căii ferate din Moldova (f.d.47-49, vol. I). Prin descifrarea privind realizarea planului de investiții capitale privind sistemul uniunii raionale a consumatorilor Leova pentru anul 1956 se reține ca fiind realizată calea ferată pentru depozitul feroviar st. Iargara (f.d. 51-53, vol. I).

La 15.12.1999 a fost aprobat de către Î.S. „Calea Ferată din Moldova" instrucțiuni privind modul de deservire și organizare a mișcării la drumul de acces SP „Modeca – Inter" SRL la stația Iargara Calea ferată din Moldova, lungimea tronsonului fiind indicat ca fiind 302 m, iar la situația din 10 ianuarie 2000 până la 09.01.2001 a fost încheiat contract nr. 1M privind aducerea și luarea vagoanelor de pe cale ferată de acces a Întreprinderii Mixte „Modeca – Inter" SRL ce aparține căii ferate, de pe lângă stația Iargara, Cale ferată din Moldova, la caz fiind încheiat acord adițional la contractul nr: 4083 din 01.01.2000 (f.d. 55-75, vol. I)

Potrivit copiei dosarului tehnic a construcțiilor din r-nul Leova, or. Iargara, str. Ștefan Vodă nr. 21 – se evidenţiază imobilul cu nr: cadastral 5702205.511 (f.d. 84, vol. I), în conținutul căruia se învederează Schema de amplasare a bunurilor imobile cu nr: cadastral 5702205.511 și nr: cadastral 5702205.514, bunuri imobile separate printr-o fâşie de teren pe care este amplasată linia de cale ferată și care conform schemei nu aparţine ca parte integrantă a nici unui imobil învecinate. (f.d. 88, col. I)

Din informaţia prezentată la materialele dosarului se atestă că linia de cale ferată de acces nr. 8, la care pretinde reclamantul că ar avea drept de proprietate, se află la balanţa Secţiei de întreţinere a căii Basarabeasca – sucursala ÎS „Calea Ferată din Moldova". (f.d. 204, vol. I)

Prin lista de evidență a liniilor de cale ferată se reține cumulul interacțiunii acestora, inclusiv la nivelul Stației nr: 8 Iargara (f.d.205-206, Vol.I).

De asemenea, potrivit procesului verbal de recepție a lucrărilor executate pentru luna iulie a anului 2019, se reține exercitarea acțiunilor de reparare/ întreținere pentru stația Iargara ( f.d. 217, vol. I), iar potrivit procesului verbal de recepție a lucrărilor executate pentru luna august 2019 se reține exercitarea acțiunilor de întreținere pentru stația Iargara, linia de acces nr. 8 ( f.d. 218-219, vol. I).

Potrivit actului din 30 august 2019 se reține exercitarea acțiunilor de transmitere a lucrărilor executate în raport cu stația Iargara (f.d. 220-221, vol. I).

**Potrivit art. 127 alin. (3) al Constituţiei Republicii Moldova** *Proprietatea publică aparţine statului sau unităţilor administrativ-teritoriale*.

**Conform art. 9 alin. (2) lit. f) al Legii nr. 29 din 05.04.2018 privind delimitarea proprietăţii publice,** *De domeniul public al statului ţin infrastructura căilor ferate şi terenurile ocupate de aceasta, precum şi alte obiective de infrastructură tehnico-edilitară şi terenurile aferente acestora, care nu aparţin unităţilor administrativ-teritoriale sau persoanelor juridice de drept privat*.

În speţă, calea ferată și terenurile ocupate de acestea este o infrastructură de domeniu public, iar partea reclamantă nu a probat faptul că dispune de drept de proprietate privată asupra tronsonului de cale ferată amplasată la hotarul terenului său proprietate privată.

Alegaţiile reclamantului că tronsonul de cale ferată cu lungimea de 150 m, iar aparţine cu drept de proprietate, prin invocarea contractelor de vânzare cumpărare, procesul verbal de predare primire, și a actelor din arhivă privind unele devize de cheltuieli pentru construcţia căii ferate de către COOP Consum Leova în anii 1957, nu pot fi acceptate de instanţa de apel ca probă pertinentă în probarea dreptului de proprietate, or potrivit Schemei de Amplasare (f.d. 88), este evidenţiat clar că linia de cale ferată trece pe sectorul de teren haşurat cu indicaţia ca fiind terenul în Limitele juridice ale suprafeţei dintre planurile cadastrale .511 și .514, S-0,0475 ha, ceea ce prezintă că acea porţiune de teren pe care este amplasată linia de cale ferată nu ar aparţine nici SC „Vinăria Ţiganca” SRL și nici SRL „Transfer Impex”.

Astfel, cerinţele apelantului privind apărarea dreptului de proprietate asupra unui bun imobil ce nu-i aparţine cu un asemenea statut, este nefondată.

În lumina celor expuse, Completul conchide că soluția instanței de fond corespunde rigorilor legale, apelantul nu a probat temeinicia afirmațiilor sale, argumentele apelului fiind neîntemeiate iar, instanța de fond a stabilit toate circumstanțele speței și a apreciat just probele administrate, aplicând corect normele de drept ce guvernează spețа. Corespunzător, instanța de apel nu a depistat temeiuri de casare a hotărârii primei instanțe.

În atare circumstanțe Completul reține, că instanţa de fond a pronunţat o hotărâre legală, întemeiată şi motivată, iar în situația în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care infirmă/afirmă acuzația, permițând părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de apel poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (cauza CtEDO *Garcia Ruiz contra Spaniei,* din 21 ianuarie 1999, 30544/96), circumstanță care determină respingerea apelului și menținerea hotărârii instanței de fond.

în conformitate cu prevederile art.385 lit. a), art.art.389, 390, 394, 434 Cod de procedură civilă, Completul de judecată,

**DECIDE:**

Se respinge apelul declarat de avocatul Josan Vasile în interesele reclamantului „Vinăria Ţiganca” S.R.L..

Se menţine hotărârea Judecătoriei Cimişlia sediul central din data de 03 mai 2023, adoptată pe cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de „Vinăria Țiganca” S.R.L. către Primarul/Primăria or. Iargara, Consiliul local or. Iargara, „Transfer-Impex” S.R.L., Întreprinderea de Stat «Calea Ferată din Moldova» cu privire la protecția dreptului de proprietate.

Decizia este definitivă și executorie din momentul pronunțării, însă cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție a RM în termen de 2 luni din momentul comunicării deciziei integrale.

Preşedinte de şedinţă, judecător: Judecător: Judecător:

MIRONOV Andrei COLEV Grigori HUDOBA Valeri